

POSTRADIAČNÍ DERMATITIDY

(zkušenosti z Masarykova onkologického ústavu v Brně)

Přenášející

Libuše Hašková, Zuzana Sýkorová

Klinika komplexní onkologické péče, Masarykův onkologický ústav v Brně

Úvod: Léčba zářením je jedna z modalit onkologické léčby. Záření způsobuje destrukci nádorových buněk. Vysoké dávky záření vedou nejen k poškození nádorových, ale i zdravých buněk. Riziko vedlejších účinků je obvykle menší, než užitek vyplývající ze zničení nádorových buněk. Nežádoucí účinky radioterapie jsou závislé na celkové dávce záření, velikosti jednotlivé frakce, druhu záření, souběžně podávané cílené léčbě a individuální citlivosti pacienta.

Metodika: Postradiační dermatitida (radiodermatitida) je akutní kožní reakce, zánětlivá změna na kůži, která se svým charakterem podobá popálenině. Tato reakce se může objevit již v průběhu záření, u citlivých osob i 3.–4. den, nejčastěji 15.–20. den radioterapie a může přetrvávat i týdny po ukončení ozařování. Na všech pracovištích v Masarykově onkologickém ústavu používáme jednotný skórovací systém podle RTOG (**R**adiation **T**herapy **O**ncology **G**roup).

Rozlišujeme 4 stupně poškození:

1. lehký, nebo ustupující erytém, epilace, suchá deskvamace;
2. mírný či sytý erytém, vlhká ložisková deskvamace, edém;
3. splývavá vlhká deskvamace i mimo kožní záhyby, důlkový edém;
4. ulcerace, krvácení, nekróza.

Rizikové faktory, které podporují vznik postradiační dermatitidy, jsou špatné výživové parametry, ozařované pole se nachází v kožních záhybech, celková dávka záření je vyšší než 55 Gy, vyšší jednotlivá dávka na frakci, již existující onemocnění kůže v ozařované oblasti, souběžná cílená léčba, nepoučený nebo nespolupracující pacient.

Závěr: Velmi důležitá jsou preventivní opatření, použití odpovídajících krycích materiálů. Správnou komunikací je nutno navodit důvěru a spolupráci nemocného. Informovanost pacienta je prioritou, jednou z možností je využití edukačních skupin pro nemocné a edukačních materiálů v tištěné podobě, které si pacient odnáší domů a může se k nim kdykoliv vrátit.

Součástí prezentace je i ukázka evidence Záznamu o ráně v elektronické podobě s možností vkládat fotodokumentaci. Dále kazuistika a statistika sledování postradiačních dermatitid v Masarykově onkologickém ústavu.